ÖZEL BİLİMSEV KOLEJİ İLKOKULU
2026-2027 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI

1.ve 2. SINIFLAR EKİM AYI REHBERLİK BÜLTENİ

ÖZEL BİLİMSEV KOLEJİ İLKOKULU
2026-2027 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI

1. ve 2. SINIFLAR EKİM AYI REHBERLİK BÜLTENİ

Değerli Velilerimiz,
İlkokul yılları, çocuklarımızın akademik becerilerinin yanı sıra sosyal ve duygusal dünyalarının da hızla biçimlendiği son derece kritik bir dönemdir. Anaokulu dönemindeki serbest oyun ve sürekli yetişkin gözetimi yapısından, ilkokulun belirli kuralları olan sınıflarına ve hareketli teneffüs alanlarına geçiş yapmak; 1. ve 2. sınıf öğrencilerimiz için yepyeni bir sosyal deneyim sunar.
Bu dönemde çocuklarımız, akran grubu içerisinde kendi yerlerini bulmayı, ortak kurallarla oyun oynamayı, duygu ve isteklerini sözel olarak ifade etmeyi ve farklılıklara saygı duymayı öğrenirler. Okul rehberlik servisi olarak bu bültende; 6-8 yaş grubu çocuklarımızın akran ilişkilerinde nezaket, empati ve sınır bilincini nasıl geliştirebileceğimizi ve evde bu süreci nasıl destekleyebileceğinizi sizlerle paylaşıyoruz.

🌱 1. İLKOKULA GEÇİŞTE DEĞİŞEN AKRAN DİNAMİKLERİ
Okul öncesi dönemde daha çok yetişkin yönlendirmeli ve yapılandırılmış oyunlar içerisinde bulunan çocuklar, 1. ve 2. sınıfa başladıklarında daha bağımsız bir sosyal alana adım atarlar. Teneffüs saatleri, sınıf içi grup çalışmaları, sıra arkadaşlığı ve kantin/yemekhane sırası gibi alanlar, çocuğun akran nezaketini doğrudan deneyimlediği ana sahnelerdir.
Bu yaş grubundaki çocukların gelişimsel özellikleri incelendiğinde, sosyal ilişkilerinde şu belirgin değişimler öne çıkar:

- **Sözlü İletişim Becerilerinin Gelişimi:** 6-8 yaş çocukları duygularını, isteklerini ve itirazlarını beden dili veya tepkisel davranışlar yerine kelimelerle ifade etme kapasitesine ulaşırlar.
- **Kurallı Oyunlara Geçiş:** Serbest oyundan, kuralları önceden belirlenmiş (yakalamaca, seksek, futbol, kutu oyunları) grup oyunlarına geçiş başlar. Bu durum, kaybetmeyi kabullenme ve sıra bekleme olgunluğunu sınar.
- **Aidiyet ve Kabul Görme İhtiyacı:** Bir gruba dahil olma, arkadaşları tarafından sevilme ve onaylanma arzusu belirginleşir. Bu durum zaman zaman "oyuna almama" veya "gruplaşma" gibi hassas krizleri beraberinde getirebilir.

Akran ilişkilerinde güvende hisseden, arkadaşlık kurma ve sürdürme becerilerini geliştiren çocukların kaygı seviyeleri düşer; okula aidiyet hisleri ve derse odaklanma kapasiteleri artar.

🤝 2. 1. VE 2. SINIF SEVİYESİNDE AKRAN NEZAKETİ NELERİ KAPSAR?
İlkokul seviyesinde akran nezaketi, yalnızca "lütfen" ve "teşekkür ederim" demekle sınırlı değildir. Bu yaş grubunda nezaket; arkadaşının duygusal ve fiziksel alanına saygı duymak, kapsayıcı davranmak ve kurallara uymak anlamına gelir.
Aşağıda, 1. ve 2. sınıf öğrencilerimizde kazandırmayı hedeflediğimiz temel akran nezaketi davranışları özetlenmiştir:

Nezaket Boyutu	Sınıf ve Teneffüs Ortamındaki Somut Davranışlar

Saygılı Dili Kullanma	Lakap takmamak, arkadaşının fiziksel özellikleriyle veya başarısıyla alay etmemek, söz kesmeden dinlemek.
Fiziksel Sınırlar	İzin almadan arkadaşına sarılmamak/dokunmamak, sırasına izinsiz oturmamak, şaka amaçlı da olsa itip kakmamak.
Eşya ve Alan Saygısı	Başkasının kalemini, silgisini veya oyuncağını izin alarak kullanmak ve zamanında, zarar vermeden iade etmek.
Kapsayıcılık (Kabul)	Teneffüste yalnız duran bir arkadaşını oyuna davet etmek, "Seninle oynamıyorum" demek yerine uygun bir rol teklif etmek.
Adil Oyun ve Kural Saygısı	Oyun kurallarına uymak, hile yapmamak, kaybettiğinde tebrik edebilmek.

🌼 3. AKRAN İLİŞKİLERİNDE KARŞILAŞILAN SIK DURUMLAR: OLAĞAN ÇATIŞMA VS. REHBERLİK İHTİYACI

Çocuklar arkadaşlık kurmayı öğrenirken zaman zaman anlaşmazlıklar ve kırgınlıklar yaşarlar. Her anlaşmazlık bir "zorbalık" veya büyük bir problem değildir; birçoğu sosyal öğrenmenin doğal bir parçasıdır. Ancak hangi durumun gelişimsel olarak olağan olduğunu, hangi durumun profesyonel destek gerektirdiğini ayırt etmek önemlidir.

📌 **Önemli Ayrım:** Tek seferlik anlık kural tartışmaları çocukların uzlaşma becerisini geliştirir; ancak süreklilik gösteren, güç dengesizliği içeren ve tek bir çocuğu hedef alan davranışlar rehberlik müdahalesi gerektirir.

🌿 Gelişimsel Olarak Olağan Anlaşmazlıklar

- Teneffüste oynanan oyunun kuralı hakkında tartışmak ve anlık öfkelenmek.
- Bir gün çok yakın oynayıp ertesi gün başka bir arkadaşı tercih etmek.
- Bir etkinliği yaparken anlaşamayıp öğretmenden hakemlik istemek.

⚠️ Rehberlik ve Yetişkin Müdahalesi Gerektiren Durumlar

- Sürekli ve kasıtlı olarak bir çocuğu oyun grubunun dışında bırakmak.
- Bir çocuğa sistematik olarak lakap takmak, ismiyle veya dış görünüşüyle dalga geçmek.
- Eşyalarını saklamak, zarar vermek veya tehditkâr ifadeler kullanmak.
- Çocuğun okula gelmek istememesine, sebepsiz karın/baş ağrılarına neden olan sürekli baskı ortamı.

💗 4. ÇOCUĞUNUZ AKRAN İLİŞKİSİYLE İLGİLİ BİR SORUN ANLATTIĞINDA İZLENECEK 5 ADIM

Çocuğunuz okuldan eve geldiğinde arkadaşıyla yaşadığı bir olumsuzluğu paylaştığında, ebeveyn olarak vereceğiniz ilk tepki onun duygusal düzenlemesi açısından belirleyicidir.

1. Sakinlikle ve Yargılamadan Dinleyin

Çocuğunuz anlatırken sözünü kesmeyin. "Sen de bir şey yapmışsındır" veya "Sana vurana sen de vur" gibi ifadeler yerine tüm olayı sakince anlamaya çalışın.

2. Duygusunu Adlandırın ve Onaylayın

"Arkadaşın oyuncağını izin almadan aldığında kendini çok öfkeli ve kırgın hissetmişsin, seni anlıyorum" diyerek duygusunu kapsayın.

3. "Ben Dili" ile Sınır Çizmeyi Öğretin

Çocuğunuza tepki verirken şiddet veya alayla değil; "Bunu yapmandan hoşlanmıyorum, lütfen dur" diyerek net ve kararlı bir ses tonuyla sınır koymasını hatırlatın.

4. Onarım ve Problem Çözme Becerisini Destekleyin

Eğer çocuğunuz bir arkadaşını üzdüyse, damgalamak yerine "Bu durumu nasıl düzeltebiliriz? Arkadaşından nasıl özür dileyebilirsin?" sorularıyla onarım bilinci kazandırın.

5. Okul Rehberlik Servisi ve Sınıf Öğretmeniyle İletişime Geçin

Sorun sürekli bir hal aldıysa, durumu okul ortamında gözlemleyebilmemiz için sınıf öğretmeni ve rehberlik servisi ile bilgi paylaşımında bulunun.

🏠 5. EVDE AKRAN NEZAKETİNİ VE EMPATİYİ BÜYÜTME YOLLARI

Ev ortamı, çocuğun dış dünyadaki ilişkilerinin ilk provasını yaptığı yerdir. Aile içinde nezaket dilinin kullanılması ve duyguların rahatça konuşulması, çocuğun okuldaki akran ilişkilerine doğrudan yansır.

🌷 Evde Uygulanabilecek Pratik Öneriler

1. Ev İçi İletişimde Model Olun: Aile üyeleri arasındaki iletişimde "lütfen", "teşekkür ederim", "rica ederim" ifadelerini sıkça kullanın. Çocuklar nasihatlerden ziyade gördükleri modelleri taklit ederler.

2. Günün Sohbetini Derinleştirin: Okul dönüşünde "Yemeğini yedin mi?" sorularının ötesine geçerek; "Bugün bir arkadaşına nasıl yardımcı oldun?", "Teneffüste seni en çok ne güldürdü?", "Bugün yalnız görünen bir arkadaşın var mıydı?" gibi empatiyi tetikleyen sorular sorun.

3. Rol Yapma (Drama) Oyunları Oynayın: Evde kuklalar veya oyuncaklar aracılığıyla "Oyun grubuna girmek isteyen çocuk" veya "Oyunda kaybettiğinde öfkelenen çocuk" senaryolarını canlandırın. Doğru ve nazik tepkilerin provasını yapın.

4. Kitap ve Film Karakterlerinin Duygularını Konuşun: Birlikte okuduğunuz bir kitapta veya izlediğiniz bir çizgi filmde haksızlığa uğrayan ya da arkadaşına nazik davranan karakterler üzerine "Sence o karakter ne hissetti? Sen olsaydın nasıl davranırdın?" sohbetleri gerçekleştirin.

💐 BİRLİKTE DAHA NAZİK BİR OKUL İKLİMİ İÇİN...

Birlikte, çocuklarımıza güvenli, nazik ve kapsayıcı bir okul iklimi sunabiliriz.

BİLİMSEV KOLEJİ

Okul Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi